

HŘBITOVNÍ KAPLE V NERATOVĚ

První písemná zmínka o Neratově, známý v pozdějších písemných pramenech jako Bärnwald), pochází z roku 1550. Město bylo založeno na hranici panství Rokytница, tehdy v majetku pánů z Ryzenburka. Prvními osadníky byli sklenáři, kteří si v Neratově postavili dřevěný kostel. Stála pravděpodobně na místě dnešní hřbitovní kaple. V prvních letech 17. století byl tento kostel rozšířen a přeměněn na protestantský kostel. Termín dokončení první přestavby kostela je dán datem vzniku zvonu založeného Kryštofem Mauschwitzem z Armenruhu v roce 1603. Zvon se do dnešních dnů nedochoval, ale zvonil až do roku 1945. Jeho existenci dokazují pouze záznamy. Kryštof Mauschwitz věnoval kromě zvonu také renesanční kamennou křtitelnicí zdobenou čtyřmi erby svých rodičů a prarodičů. Tato křtitelnice byla později přenesena do nového, nyní farního kostela a dochovala se dodnes. Po smrti Kryštofa Mauschwitz v roce 1616 došlo k postupné rekatolizaci. V roce 1636 byla obnovena fara v Rokytnici a jako filiální kostel k ní byl začleněn Neratov. Počátkem 60. let 17. století byla o poutním místě sepsána pověst. Rokytnický farář Kryštof Florián Blažej Drick měl sen, v němž se mu zjevila Panna Marie a tak nechal vyřezat milostnou sošku Panny Marie, která byla v roce 1661 přenesena do Neratova. Záračná moc se kromě sošky přičítala i prameni, který vyvěrá u kostela. Do Neratova začaly přicházet četné skupiny poutníků nejprve z okolí, později z větší části České republiky a Kladska. Popularita Neratova jako poutního místa si vyžádala přestavbu a rozšíření poutního kostela. V letech 1667–1668 byl na místě původního dřevěného kostela postaven kamenný kostel. Loď kostela sahala až k rokokovému kříži vztýčenému v místě hlavního vchodu. Na hlavním oltáři byl obraz Nanebevzetí P. Marie a pod ním milostná socha P. Marie.

Počátkem 18. století počet poutníků přicházejících do Neratova vzrostl natolik, že i nový zděný kostel se ukázal jako nedostačující. Základní kámen ke stavbě nového kostela (dnešního farního kostela) byl položen 14. srpna 1723. Kostel byl vysvěcen 24. srpna 1733. Z prvního zděného kostela dodnes zůstal pouze presbytář sloužící jako hřbitovní kaple. Zdroj: (podle: Jana Oppeltová, „Historie poutního kostela Nanebevzetí P. Marie“, 1993)

Hřbitovní kaple je nejstarší sakrální stavbou v Neratově, která byla v minulosti cílem poutníků z České republiky a nedalekého Kladska. Renovace této kaple, ochrana před poškozením a renovace je cílem tohoto projektu.

...

KAPLICA CMENTARNA W NERATOVIE

Pierwsza pisemna wzmianka o Neratowie, znanym w późniejszych źródłach pisemnych pod nazwą Bärnwald) pochodzi z 1550 roku. Miejscowość powstała na granicy dóbr rokitnickich należących wówczas do panów z Ryzenburka. Pierwszymi osadnikami byli szklarze, którzy zbudowali w Neratowie drewniany kościółek. Stał on, prawdopodobnie, w miejscu dzisiejszej kaplicy cmentarnej. Kościółek ten został, w pierwszych latach XVII wieku, rozbudowany i zamieniony na zbór protestancki. Datę zakończenia pierwszej przebudowy kościoła wyznacza data powstania dzwo-

nu ufundowanego przez Krzysztofa Mauschwitza z Armenruhu w 1603 roku. Dzwon nie zachował się do dzisiejszych czasów, ale dzwonił aż do roku 1945. O jego istnieniu świadczą tylko zapisy. Poza dzwonem Krzysztof Mauschwitz podarował do odnowionego kościoła także renesansową kamienną chrzcielnicę zdobioną czterema herbami swoich rodziców i prarodziców. Chrzcielnica ta w późniejszym czasie została przeniesiona do nowego, obecnie parafialnego kościoła i zachowała się do dzisiejszych czasów. Po śmierci Krzysztofa Mauschwitza w 1616 roku dochodzi do stopniowej rekatolizacji. W 1636 roku wskrzeszono parafię w Rokytnicy, do której włączono, w charakterze kościoła filialnego, Neratov. Na początku lat 60. XVII wieku powstała legenda o pielgrzymkowym miejscu. Według spisanych relacji proboszcz rokitnicki Christof Florian Blasius Drick polecił wykonać, na podstawie własnego snu, rzeźbę miłosną Marii Panny, którą w 1661 roku przeniesiono do Neratowa. Jej pomocy oraz uzdrawiającej mocy źródła wody w Neratowie przypisywano liczne uzdrowienia. Do Neratowa zaczęły napływać liczne grupy pielgrzymów, najpierw z okolicy, a w późniejszym czasie z większego obszaru Czech i Ziemi Kłodzkiej. Popularność Neratowa, jako miejsca pielgrzymkowego, spowodowała potrzebę przebudowy i powiększenie kościoła pielgrzymkowego. W latach 1667–1668 w miejscu pierwotnego kościoła drewnianego zbudowano kamienno kościół. Nawa kościoła sięgała aż do rokokowego krzyża wzniesionego w miejscu głównego wejścia. Na ołtarzu głównym był obraz Wniebowzięcia NMP, a pod nim rzeźba miłosna NMP.

Na początku XVIII wieku liczba pielgrzymów przybywających do Neratowa tak wrosła, że nowy kościół murowany okazał się również niewystarczający. Kamień węgielny pod budowę nowego kościoła (obecny kościół parafialny) wmurowano 14 sierpnia 1723 roku. Kościół poświęcono 24 sierpnia 1733 roku. Z pierwszego murowanego kościoła do dzisiaj pozostało jedynie prezbiterium pełniące rolę kaplicy cmentarnej. Źródło: (na podstawie: Jana Oppeltová, „Dzieje pielgrzymkowego kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny“, 1993 r.)

Kaplica cmentarna jest najstarszą budowlą sakralną w Neratowie, stanowiącą w przeszłości cel wędrówek dla pielgrzymów z Czech oraz pobliskiej Ziemi Kłodzkiej. Odnowienie tej kaplicy i zabezpieczenie przed zniszczeniem stanowi cel obecnego projektu.

...

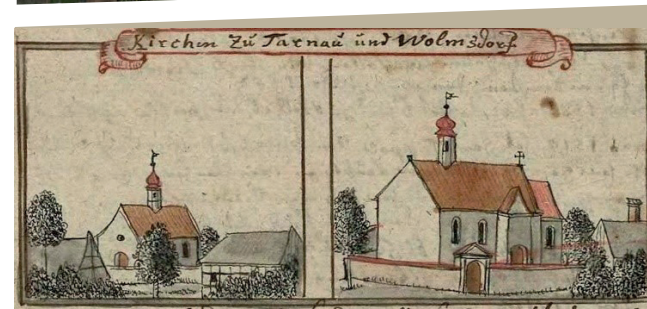
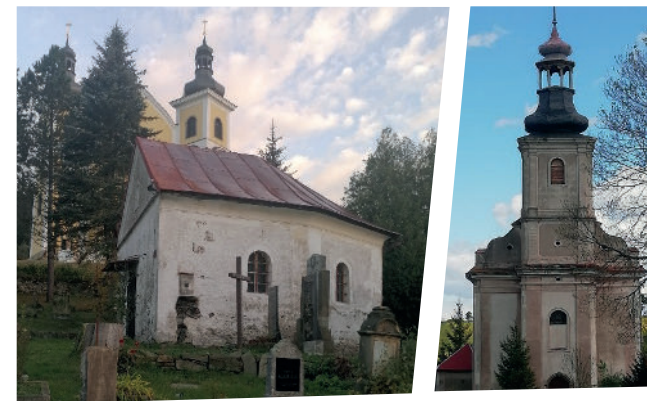
FILIÁLNI KOSTEL SV. MATERNUSA V SOSNOWĚ

Obec Sosnowa byla od roku 1251 v rukou kamienieckých cisterciáků a již v roce 1287 nacházíme první písemnou zmínku o farnosti v Sosnowě. Existenci dvou zvonů s letopočty 1497 a 1502 zaznamenal Hans Lutsch, což naznačuje existenci kostela Sosnowa na konci 15. století. První kostel, postavený za účasti kamienieckých cisterciáků, byl bezvěžový, se samostatným kněžištěm a krátkou lodí s věžičkou. Kostel v Sosnowě, který v roce 1666 patřil klášteru v Kamieńcu, měl statut farního kostela.

V roce 1722, po dokončení rozsáhlé barokní přestavby opatství v Kamieńcu Ząbkowickim, se tehdejší opat Gerard Woywoda rozhodl financovat přes řád cisterciáků nový kostel v Sosnowě. Starý kostel byl zbořen a na jeho místě byl postaven nový. Stavba byla dokončena v roce 1799. Navrhl a postavil ji Thaddeus Gross. Jedná se

o drobnou věžovou stavbu v pozdně barokním slohu s lodí uzavřenou lichoběžníkovým půdorysem kněžiště. Interiér kostela byl zaklenut plachtovou klenbou. Fasády jsou členěny rámovým členěním a věž – síťovým členěním. Průčelí kostela bylo oživeno volutovými štíty. Na konci 18. století byla zachována stará kamenná hřbitovní zeď s oválným hřbitovem a bylo postaveno pouze nové, pozdně barokní průčelí malé vrátnice, zakončené na způsob volutového štítu. Zbývající stěny vrátnice jsou stylové, omítnuté, s rámovým členěním zvýrazňujícím jejich obrys. Štít budovy ze strany kostela je prkenný jako štít venkovských domů. Na kostelním hřbitově, dnes již uzavřeném, jsou zbytky starých náhrobků. Nejstarší z nich, zaznamenaný v roce 1994, byl z roku 1863. Po sekularizaci cisterciáckého řádu v roce 1810 se Sosnowa stala součástí panství nizozemské královny Frederiky Louisy Wilhelminy z rodu Hohenzollernů a v roce 1838 ji získala její dcera Marianna Oranžská. V letech 1927–1929 byla obec připojena k farnosti Kamieniec a kostel v Sosnowě se stal kostelem filiálním. Historie Sosnowy a kostela úzce souvisí se dvěma nejvýznamnějšími historickými a turistickými trasami v této oblasti: Cisterciáckou stezkou a stezkou Marianny Oranžské. Renovace kopule věže tohoto kostela je částečným oživením další post cisterciácké památky na turistických trasách Dolního Slezska. Instalace kamery na věži vám umožní obdivovat nádherné výhledy na nedaleké Bardské hory z vestibulu kostela pod věží.

...

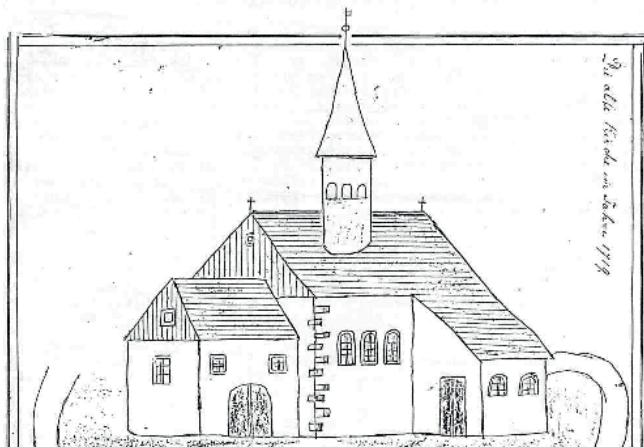

První kostel v Sosnowě na kresbách původem z Topole slezského karikaturisty Friedricha Bernharda Wemera z pol. 18. století. / První kościół w Sosnowej na rysunkach pochodzące z Topoli śląskiego rysownika Friedricha Bernharda Wemera z okolo polowy XVIII wieku.

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. MATERNUSA W SOSNOWEJ

Wieś Sosnowa od 1251 roku znajdowała się w rękach kamienieckich cystersów, a parafia w Sosnowej wzmiankowana jest już w 1287 roku. Istnienie dwóch dzwonów z datami 1497 i 1502 odnotował Hans Lutsch, co sugeruje istnienie kościoła Sosnowej u schyłku XV wieku. Pierwszy kościół, wzniesiony przy udziale kamienieckich cystersów, był bezwieżowy, z wyodrębnionym prezbiterium i krótką nawą z sygnaturką. Kościół w Sosnowej należący do kamienieckiego konwentu w 1666 roku miał status kościoła parafialnego.

W 1722 roku, po zakończeniu kompleksowej przebudowy w stylu barokowym opactwa w Kamieńcu Żąbkowickim, ówczesny opat Gerard Woywoda podjął decyzję o ufundowaniu przez zakon cystersów nowego kościoła w Sosnowej. Stary kościół wyburzono, a na jego miejscu wybudowano nowy. Budowę zakończono w 1799 roku. Projektował go i budował Thaddeus Gross. Jest to niewielka budowla wieżowa w stylu późnego baroku, z nawą zamkniętą trapezowym w rzucie prezbiterium. Wnętrze kościoła nakryto sklepieniem żaglastym. Elewacje rozczłonkowane zostały podziałem ramowym, a wieża – siecią podziałów. Front kościoła ożywiono wolutowymi szczytami. W końcu XVIII w. zachowano stary, kamienny mur cmentarny ujmujący owalny w zarysie cmentarz i zbudowany tylko nowy, późnobarokowy front małego budynku bramnego, zwieńczony manierystycznym, wolutowym szczytem. Pozostałe ściany budynku bramnego bezstylowe, tynkowane z podziałem ramowym podkreślającym ich zarys. Szczyt budynku od strony kościoła odeskowano tak, jak szczyty wiejskich domów. Na przykościelnym cmentarzu, obecnie zamkniętym, zachowały się pozostałości starych nagrobków. Najstarszy z nich, odnotowany w 1994 r. pochodzi z roku 1863.

Jediná kresba starého kamenného kostela z kroniky Eduarda Aliigera - Heimatkunde der Bezirkshauptmannschaft Senftenberg z roku 1719. (Archiv Rychnov nad Kněžnou) / Jedyny rysunek starego kamiennego kóścioła pochodzący z kroniki Eduarda Aliigera - Heimatkunde der Bezirkshauptmannschaft Senftenberg z 1719 roku.

Po sekularyzacji zakonu cystersów w 1810 roku Sosnowa weszła w skład posiadłości królowej niderlandzkiej Fryderyki Louisy Wilhelminy z rodu Hohenzollernów, a w 1838 otrzymała ją jej córka – Marianna Orańska. W latach 1927–1929 wieś przyłączono do parafii w Kamieńcu, a kościół w Sosnowej został kościołem filialnym. Historia Sosnowej i kościoła związana jest ściśle z dwoma najważniejszymi szlakami historyczno-turystycznymi na tym terenie: Szlakiem Cysterskim i Szlakiem Marianny Orańskiej. Remont hełmu wieży tego kościoła to częściowe odrodzenie kolejnego zabytku pocysterskiego na turystycznych szlakach Dolnego Śląska. Zainstalowanie na wieży kamery pozwoli na podziwianie wspaniałych widoków na pobliskie Góry Bardzkie z przedsiönka kościoła, pod wieżą.

Projekt współfinansowany jest ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

Projekt č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0002732, spolufinancován programem Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020 zprostředkovan Euroregionem Glacensis.

Hlavní cíl projektu:

Zvýšení návštěvnosti regionu větším využitím potenciálu přírodních a kulturních zdrojů.

Klíčové aktivity projektu:

Vedoucí partner	Rekonstrukce hřbitovní kaple v Neratově
Partner projektu	Renovace kupole věže kostela Svatého Maternusa v Sosnowě
Celková hodnota projektu:	67 135,00 Euro
Celkové spolufinancování EFRR:	57 064,75 Euro

Projekt nr CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0002732, współfinansowany jest z Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska 2014-2020 za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Główny cel projektu:

Zwiększenie odwiedzalności regionu poprzez większe wykorzystanie potencjału zasobów przyrodniczych i kulturowych.

Kluczowe działania w projekcie:

Partner Wiodący	Renowacja kaplicy cmentarnej w Neratovie
Partner Projektu	Remont hełmu wieży kościoła pw. św. Maternusa w Sosnowej
Całkowita wartość projektu:	67 135,00 Euro
Całkowite dofinansowanie EFRR:	57 064,75 Euro

VÍRA BEZ HRANIC WIARA BEZ GRANIC

Vedoucí Partner: Římskokatolická farnost Neratov
Partner Projektu: Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Kamieńcu Żąbkowickim

Projekt „Vira nás spojuje”, realizovaný v letech 2017-2019, propojil dvě farnosti pod stejným názvem „Nanebevzetí Panny Marie”, tj. Kamieniec Żąbkowicki a Neratov.

Aktuální projekt s názvem „Vira bez hranic” je pokračováním aktivit obou farností zaměřených na zachování historického dědictví na jejich územích, obnovu památek kulturního dědictví a jejich propagaci. Historie Neratova je úzce spjata s poutním místem. Cílem tohoto projektu je obnova hřbitovní kaple v Neratově - pozůstatek prvního zděného kostela - poutního centra a obnova kupole kostelní věže v Sosnowé, která v minulosti patřila kamienieckým cisterciákům. Jako doplněk těchto prac bude v neratovské hřbitovní kapli instalována historická výstava a na věž kostela v Sosnowé bude instalována kamera, díky které bude fungovat jako vzdálená rozhledna.

...

Projekt „Łączy nas wiara” zrealizowany w latach 2017-2019 połączył dwie parafie pod tym samym wezwaniem „Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny”, tj. Kamieniec Żąbkowicki i Neratov.

Obecny projekt pn. „Wiara bez granic” stanowi kontynuację przedsięwzięć obu parafii zmierzających do zachowania spuścizny historycznej na swoich terenach, odrestaurowania miejsc dziedzictwa kulturowego oraz ich promocji. Historia Neratova związana jest ściśle z miejscem pielgrzymkowym. Celem obecnego projektu jest renowacja kaplicy cmentarnej w Neratovie - pozostałości po pierwszym murowanym kościele - centrum pielgrzymkowym oraz remont hełmu wieży kościoła w Sosnowej, należącego w przeszłości do dóbr kamienieckich cystersów. Jako uzupełnienie tych prac w neratovskiej kaplicy cmentarnej zamontowana zostanie wystawa historyczna, natomiast na wieży kościoła w Sosnowej zamontowana zostanie kamera, dzięki czemu będzie ona pełniła rolę zdalnej wieży widokowej.

